

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 501 2700 AM Zoetermeer

Stichting voor Christelijk Onderwijs te Alphen aan den Rijn en omstreken
Postbus 166
2400 AD ALPHEN AAN DEN RIJN

Locatie Zoetermeer
Europaweg 2
Postbus 501
2700 AM Zoetermeer
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 64 82
F (088) 669 60 50
cecile.franken@owlnsp.nl

Onze referentie
10.2962513.07XE-1.CF

Uw referentie

Datum 28 september 2010
Betreft Definitief rapport i.k.v. Onderwijsverslag 09-10

Bijlage(n)
Definitief rapport van het
onderzoek in het kader van het
Onderwijsverslag 2009-2010

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport van het onderzoek op basisschool **De Viergang** op 27 april 2010 in het kader van het Onderwijsverslag 2009-2010. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad direct na ontvangst op de hoogte stelt van dit rapport.

Het conceptrapport is naar aanleiding van de reactie niet aangepast.

Vier werkweken na de definitieve vaststelling wordt het rapport van het onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag 2009-2010 openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

mw drs. F. Wiebes
Inspecteur van het onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT

**ONDERZOEK IN HET KADER VAN
HET ONDERWIJSVERSLAG 2009-2010
OP DE VIERGANG**

Plaats : Aarlanderveen
BRIN-nummer : 07XE
Onderzoeksnummer : 119131
Datum schoolbezoek : 27 april 2010
Rapport vastgesteld te Zoetermeer op 28 september 2010

Inhoud

1	Onderzoek 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 9
	Bijlage 11

1 Onderzoek

Op 27 april 2010 heeft de inspectie De Viergang bezocht. Het bezoek is afgelegd in het kader van een steekproef voor een landelijk onderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is allereerst het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2009-2010. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg. Daarnaast zijn enkele verplichtingen van de school in het kader van de naleving van wet- en regelgeving gecontroleerd, waaronder de onderwijstijd. De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Naast dit doel in het licht van het Onderwijsverslag geldt dit onderzoek binnen het toezicht ook als het bezoek dat de inspectie op alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs ten minste eens per vier jaar aflegt. In dat verband worden de bevindingen uit dit onderzoek gebruikt bij de eerstvolgende risicoanalyse. Deze analyse gaat vooraf aan de beslissing of het toezichtarrangement van de school eventueel aangepast moet worden.

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op De Viergang naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

Onderzoeksopzet

Deze rapportage over het onderzoek is gebaseerd op:

- Indicatoren uit het Toezichtkader po/vo 2009 van de inspectie. Het toezichtkader is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2, 3/4, 5, 6, 7/8;
 - gesprekken met de directie, de intern begeleiders en met leraren zijn gevoerd.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op De Viergang de kwaliteit van het onderwijs op de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Het betreft hier met name de opbrengsten, het onderwijsleerproces en de zorg en begeleiding.

De Viergang is een kleine dorpsschool met een enthousiast team en een gedreven locatieleider. Vanwege het geringe (en bovendien dalende) aantal leerlingen heeft de school te maken met combinatiegroepen. Dit vraagt veel van de leerkrachten op het gebied van het differentiëren in het onderwijsaanbod, zowel in de combinatiegroep als geheel als binnen de afzonderlijke jaargroepen. Over het algemeen genomen slagen de leerkrachten hier goed in. Er is veel aandacht voor het zelfstandig werken van de leerlingen. Zo werken de kleuters met dagritmekaarten; in de hogere groepen wordt dit principe verder uitgewerkt naar dag- en weektaken, die per leerling verschillen.

De eindresultaten vertonen sinds 2008 (toen nog onvoldoende) een stijgende lijn en liggen nu al twee jaar rond het landelijk gemiddelde. Eén indicator (1.5) heeft de inspectie niet beoordeeld omdat De Viergang niet beschikt over betrouwbare en valide opbrengstgegevens van (een deel van) de leerlingen uit groep 7 en/of 8. De school maakt echter wel gebruik van een observatie-instrument en van een beredeneerd aanbod voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Verbeterpunten voor de onderwijskwaliteit

Naast de positief beoordeelde aspecten vraagt de inspectie aandacht voor enkele onderdelen waarvan de kwaliteit verbetering behoeft. Het betreft hier met name indicator 1.4 inzake de ontwikkeling van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en twee indicatoren van de kwaliteitszorg betreffende het evalueren van de resultaten van de leerlingen en van het onderwijsleerproces (9.2 en 9.3).

Voor het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (1.4) vraagt de inspectie expliciet aandacht, omdat op De Viergang voor deze leerlingen nog niet vooraf wordt bepaald wat het beoogde ontwikkelingsperspectief zal zijn. Het gaat hierbij om leerlingen van wie de school verwacht dat zij maximaal het eindniveau van groep 7 halen. Die verwachting dient de school vast te leggen in een zogenaamd ontwikkelingsperspectief (lees: het maximale niveau van de leerling aan het einde van zijn/haar basisschoolcarrière) met vooraf bepaalde tussendoelen en een daaraan gerelateerd plannend leerstofaanbod.

De zorg en begeleiding is degelijk vormgegeven. Eén aandachtspunt wil de inspectie noemen waarmee de school nog de puntjes op de i kan zetten. Het betreft hier de verfijning die nog kan plaatsvinden als de school meer gebruik maakt van analyse van de vaardigheidsscores (leerwinst) die de toetsresultaten uit het leerlingvolgsysteem opleveren. Het lerendement van iedere leerling en elke groep wordt hiermee duidelijker. De school is met deze manier van analyseren (nog) sneller in staat passende zorg te bieden en kan hiermee de ontwikkeling van haar leerlingen gerichter sturen.

De kwaliteitszorg was bij het laatste bezoek overwegend onvoldoende, nu heeft de school een grote stap gemaakt en zijn er nog twee onderdelen voor verbetering vatbaar. Het gaat dan om het jaarlijks evalueren van de resultaten van de leerlingen (9.2) en het regelmatig evalueren van het onderwijsleerproces (9.3).

Het jaarlijks evalueren van de eind- en tussenresultaten (trendanalyses) zijn nog niet vanzelfsprekend op De Viergang. Het gebruik van de eerdergenoemde vaardigheidsscores kan hierbij nog winst opleveren.

Het werken met het op de school aanwezige kwaliteitszorginstrument waarmee alle aspecten van het onderwijsleerproces cyclisch onder de loep worden genomen heeft door omstandigheden tijdelijk stilgelegen en moeten weer worden opgepakt. De school heeft aangegeven dat dit bestuursbreed beleid is en dat dit op korte termijn op de agenda staat.

3 Conclusie

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op De Viergang op de onderzochte onderdelen op orde is. In het onderzoek is gebleken dat het onderwijs op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Deze conclusie zal worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse die voorafgaat aan de beslissing of het toezichtarrangement eventueel aangepast dient te worden.

Bijlage

Overzicht indicatoren en bevindingen

Met de scores 1 tot en met 5 wordt tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren op de school zijn gerealiseerd:

- 1 slecht;
- 2 onvoldoende;
- 3 voldoende;
- 4 goed;
- 5 niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten).

(De nummering van de indicatoren verwijst naar de nummering van de volledige set indicatoren uit het Toezichtkader po/vo 2009. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, zijn gemarkeerd met een asterisk *.)

De Viergang

Tabel 4.1 Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.3 De leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van acht jaar.			•		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.		•			
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Tabel 4.2 Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden bereiden de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

	1	2	3	4
2.1 * Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			●	
2.2 * De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
2.3 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			●	
2.4 * De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	
2.6 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

Tabel 4.3 Kwaliteitsaspect 3: De leraren geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

	1	2	3	4
3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	

Tabel 4.4 Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.

	1	2	3	4
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			●	
9.8 De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel.			●	

Tabel 4.5 Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken.

	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			●	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	

Tabel 4.6 Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

	1	2	3	4
6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

Tabel 4.7 Kwaliteitsaspect 7a: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Tabel 4.8 Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Tabel 4.9 Kwaliteitsaspect 9: De school heeft een systeem voor kwaliteitszorg.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		●		
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		●		
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	
9.7 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			●	

Tabel 4.10 Wet- en regelgeving

	ja	nee
N1 Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 13).	●	
N2 Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 12).	●	
N3 Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 19).	●	
N4 De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WPO, art. 8).	●	